

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/154/2016
Identifikačné číslo spisu: 6112215901
Dátum vydania rozhodnutia: 22.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Eva Sakálová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6112215901.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne DEMI VENTURA, s. r. o., so sídlom v Rastislavice 255, IČO: 35 918 933, zastúpenej JUDr. Jaroslavom Kollárom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie v Bratislave, Vajnorská 8/A, IČO: 31 791 171, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 5, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 14 C 157/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. marca 2016 sp. zn. 16 Co 34/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 11. novembra 2014 č. k. 14 Co 157/2012-598 zamietol žalobu žalobkyne o náhradu škody, ktorá jej mala byť spôsobená nezákonnými rozhodnutiami orgánov verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Súd prvej inštancie právne nárok žalobkyne posudzoval podľa § 3 ods. 1 písm. a/, § 4 ods. 1 písm. c/, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1 a 3, § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a § 420 ods. 1 a § 442 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na jednotlivé rozhodnutia Daňového úradu Trenčín, ktoré žalobkyňa považovala za nezákonné, rozviedol základné zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa podrobne vysporiadal s tvrdeniami žalobkyne a vzhľadom na výsledky dokazovania dospel k záveru, že všetky zákonom určené podmienky vzniku takejto škody neboli v konaní preukázané. Zároveň uviedol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 31. marca 2016 sp. zn. 16 Co 34/2015 rozsudok okresného súdu potvrdil, keď ho považoval po skutkovej a právnej stránke za vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Zároveň sa stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a sám

poukázal na tie skutočnosti, ktoré boli pre rozhodnutie vo veci samej rozhodujúce.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktoré odôvodnila odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), keď odvolací súd rozhodnutie dostatočne neodôvodnil a nevyporiadal sa s jej námietkami a dôkazmi, ktoré boli významné pre rozhodnutie vo veci. Zároveň mala za to, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a vec bola nesprávne právne posúdená (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V súvislosti s týmito uplatnenými dovolacími dôvodmi uvádzala skutočnosti, ktoré podľa jej názoru spochybňovali skutkové a právne názory uvedené v dôvodoch rozhodnutí súdov nižších inštancií. Žiadala rozsudky týchto súdov zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná navrhla dovolanie žalobkyne ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalobkyňa, ďalej aj dovolateľka) zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané 26. mája 2016, t. j. pred 1. júlom 2016, za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 C.s.p., na základe ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 238 O.s.p v znení účinnom do 1. júla 2016.

7. Dovolanie žalobkyne smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Dovolanie žalobkyne nesmeruje proti rozsudku, ktorý je uvedený v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám, ktoré boli uvedené § 237 O.s.p. Žalobkyňa poukazovala vo svojom dovolaní, že konanie je zaťažené vadou, ktorá bola uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., jej existencia však nevyšla v dovolacom konaní najavo.

9. Dovolateľka mala za to, že odvolací súd zaťažil konanie vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. spochybňujúcou v odňatí možnosti konať pred súdom, keď súdy rozhodnutie dostatočne neodôvodnili a nevyporiadali sa s jej námietkami a dôkazmi, ktoré spochybňovali argumenty žalovaného.

10. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach uvádzal, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor strany, ktorá namieta, že sa súdy nižších inštancií dopustili takej vady, rozhodujúcim je len záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016).

11. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

12. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to,

aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ale právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (viď tiež II. ÚS 76/07).

13. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“) nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp.zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

14. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu neposkytuje žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny dôvod, aby na preskúmvanú vec bola aplikovaná druhá veta uvedeného stanoviska.

15. V preskúmvanej veci preto dovolateľka nedôvodne namietala, že jej v dôsledku jej tvrdených nedostatkov odôvodnenia napadnutého rozsudku bola odňatá možnosť pred súdom konať.

16. Dovolateľka ako dovolací dôvod uvádzala tiež „inú vadu“ (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). V dovolaní namietaná „iná vada“, bola do 30. júna 2016 považovaná za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý však prípustnosť dovolania nezakladal (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). Dovolací súd sa preto daným dovolacím dôvodom nemohol zaoberať, keďže tento dovolací dôvod bol uplatnený v procesne neprípustnom dovolaní.

17. Podaný mimoriadny opravný prostriedok dovolateľka nakoniec odôvodňovala aj tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), namietajúc jeho právny záver.

17. V dovolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania taktiež nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O. s. p. Dovolací súd sa preto ani týmto dovolacím dôvodom nemohol zaoberať.

19. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako procesne neprípustné odmietol.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.